

ชื่อแผนงาน แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากการคมนาคมและขนส่ง
หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์
ประจำปีงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. สถานการณ์ทั่วไป

การคมนาคมขนส่ง เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และจากการที่กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การศึกษา เทคโนโลยี ฯลฯ กรุงเทพมหานครจึงมีระบบการคมนาคมขนส่งที่สะดวก คล่องตัว ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมต่อการเดินทางและการขนส่งไปยังภูมิภาคต่าง ๆ

การคมนาคมและขนส่ง แม้จะสร้างความสะดวก รวดเร็ว แต่หากขาดความระมัดระวัง อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ โดยส่วนใหญ่จะเกิดอุบัติเหตุจากการคมนาคมขนส่งทางบก ซึ่งมีสาเหตุจากพฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนน การทำผิดกฎจราจร การใชยานพาหนะที่ไม่ปลอดภัย หรือเกิดจากระบบขนส่งขนาดใหญ่ และบางครั้งอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุภัยพิบัติน้ำท่วมขึ้นอีก เช่น การล้นทะลักของน้ำในบึงหรือคลอง หรือภัยจากการรั่วไหลของน้ำมันหรือสารอันตรายลงสู่แหล่งน้ำ ฯลฯ สร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อม และกำหนดมาตรการการจัดการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่จะเกิดกับสาธารณชนให้น้อยที่สุด

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถฟื้นฟูให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินของภัยจากการคมนาคมและขนส่งให้ชัดเจนบูรณาการและมีประสิทธิภาพ

๓. นิยามศัพท์

ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง หมายถึง ภัยจากอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ทางน้ำและทางอากาศ ภัยจากระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ ภัยจากระบบการขนส่งสารเคมีและวัตถุอันตราย และภัยจากการขนส่งที่เกิดการรั่วไหลของน้ำมันและวัตถุอันตรายในแหล่งน้ำ รวมถึงการเททิ้งน้ำมันหรือของเสียในแม่น้ำหรือทะเล

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้อำนวยการเขต

ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หมายถึง ผู้มีอำนาจในการบัญชาการในพื้นที่เกิดเหตุ อำนาจการสั่งการตลอดจนควบคุมภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือได้รับมอบหมาย

อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. ระดับความรุนแรง และการจัดการสาธารณภัย

การปฏิบัติตามระบบการบัญชาการเหตุการณ์ โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์ เรียกว่า “Single Command” เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและความล่าช้าในการปฏิบัติ โดยมีผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident commander) ในแต่ละระดับตามความรุนแรงของสาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการสูงสุดและมืองค์กรรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ ดังนี้

ระดับ	การจัดการสาธารณภัย	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	องค์กรรับผิดชอบ
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้อำนวยการเขต) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปภ.สนข.)
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.)
๓	สาธารณภัยขนาดกลางใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย (รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)
๔	สาธารณภัยขนาดร้ายแรง อย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

๕. แนวทางการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติงานร่วมกันแบบบูรณาการระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ต้องจัด
๑. ก่อนเกิดเหตุ		
๑.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ		
๑) ประเมินความเสี่ยงภัยจากการคมนาคม และขนส่ง โดยการประเมินภัยและความล่อแหลม ประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดภัย จากการคมนาคมและขนส่ง	- ฝ่ายปกครอง	- ผลการประเมินความเสี่ยง - วิธีและแนวทางลด ผลกระทบจากการ คมนาคมขนส่ง
๒) ตรวจสอบ ปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยระบุเส้นทางที่เกิดอุบัติเหตุซ้ำซาก และเส้นทางที่มีการขนส่งสารเคมีและวัตถุมีพิษ ให้เป็นปัจจุบัน	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายเทคนิค	- บัญชีพื้นที่เสี่ยงภัย - แผนที่เส้นทางที่เสี่ยงภัย

กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๓) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อเรียกใช้เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน	- ฝ่ายปกครอง	- บัญชีเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร - บัญชีเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ
๔) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการจราจรและขนส่ง และศูนย์ข้อมูลข่าวสารอุบัติเหตุจราจร	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา	- ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการจราจรและขนส่ง
๕) ส่งเสริมความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากการจราจรและขนส่ง	- ฝ่ายการศึกษาฯ	- จัดทำคู่มือวิธีการป้องกันและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากการจราจรและขนส่ง - ประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนนักเรียนมีความระมัดระวังในการใช้รถใช้ถนนในช่วงเทศกาลต่าง ๆ
๖) สรุปบทเรียน (Lesson learning) ของภัยจากการคมนาคมและขนส่งครั้งสำคัญที่ผ่านมา เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ	- ฝ่ายปกครอง	- สรุปสถิติการเกิดเหตุและศึกษา วิเคราะห์บทเรียนจากเหตุการณ์ที่ผ่านมาสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการกับสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
๑.๒ การเตรียมความพร้อม		
กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๑) ฝึกอบรมอาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย	- ฝ่ายปกครอง	- บัญชีอาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย - บัญชี อปพร.
๒) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากการคมนาคมและขนส่ง	- ฝ่ายปกครอง	- ใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน
๓) จัดเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษาฯ	- จัดทำบัญชีเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะและวัสดุอุปกรณ์
๔) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรองและระบบสื่อสารที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือภาวะฉุกเฉิน	- ฝ่ายเทศกิจ	- ระบบสื่อสารหลัก - บัญชีเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ประเภทอุปกรณ์การสื่อสาร

๒. ขณะเกิดภัย (ภาวะฉุกเฉิน)		
กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๑) เมื่อได้รับข้อมูลภัยร้ายแรงจากการคมนาคมและขนส่ง ให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากการจราจรและขนส่ง พร้อมจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ฯ	- ฝ่ายปกครอง	- โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ - กองบัญชาการ - อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒) การประสานหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการกู้ภัย นำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาลตลอดจนการจัดระเบียบจราจรบริเวณที่เกิดเหตุและดูแลความสงบเรียบร้อย	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษาฯ	- คู่มือผู้ปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ
๓) กรณีจำเป็นต้องรับความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ จากสาธารณชน ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ฯ เขตจัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บรักษาสินของและเงินบริจาคพร้อมบริหารจัดการเพื่อให้เกิดเอกภาพ	- ฝ่ายการคลัง - ฝ่ายรายได้	- จัดตั้งศูนย์รับบริจาค - สถานที่เก็บรักษาสินของ - กระบวนการแจกของช่วยเหลือผู้ประสบภัย
๓. หลังเกิดภัย		
กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๑) ประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น	- ฝ่ายปกครอง	- บัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย - บัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย พร้อมมูลค่าความเสียหาย
๒) การจัดการศพผู้เสียชีวิตจากการคมนาคมและขนส่ง	- ฝ่ายสิ่งแวดล้อม	- บัญชีสถานที่เก็บรักษาศพ - บัญชีผู้เสียชีวิต
๓) การฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น	- ฝ่ายรักษาฯ - ฝ่ายโยธา	- บัญชีสาธารณูปโภคที่เสียหาย - บัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย
๔) ศึกษาผลกระทบภัยจากการคมนาคมและขนส่งครั้งสำคัญเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการในอนาคต	- ฝ่ายปกครอง	- รายงานผลการศึกษาผลกระทบภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

๖. ระบบการสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

จัดตั้งศูนย์สื่อสาร และจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่น ๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ปกติโดยเร็วทั่วทุกพื้นที่

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
คลื่นวิทยุสื่อสารในภาวะฉุกเฉินระบบ VHF ผ่านข่ายเสวภา	วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน - ฝ่ายเทคนิค

๗. การรับบริจาค กรณีที่จำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์รับบริจาคให้ดำเนินการ ดังนี้

(๗.๑) ให้จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรุงเทพมหานครและเขตสัมพันธวงศ์ โดย

(๗.๑.๑) ให้หน่วยงานรวบรวมข้อมูลที่ได้รับบริจาค เช่น สิ่งของ เงินที่ได้รับบริจาค สถานที่จัดเก็บที่ได้รับบริจาค

(๗.๑.๒) เมื่อได้รับบริจาคเงินให้ออกใบเสร็จรับเงินให้ถูกต้อง

(๗.๒) ให้สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ เป็นศูนย์กลางในการรับสิ่งของและเงินบริจาค โดยเงินบริจาคนำเข้ากองทุนช่วยเหลือผู้ประสบภัย และแจกจ่ายสิ่งของให้ผู้ประสบภัยอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๘. การสิ้นสุดภารกิจของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์

เมื่อสถานการณ์สาธารณภัยยุติลง ให้ฝ่ายปกครองตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจนว่าสถานการณ์ภัยจากการคมนาคมและขนส่งได้ยุติลงแล้ว พร้อมจัดทำรายงานสรุปนำเสนอผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และรายงานให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เสนอแผน
(.....นางสาวพรทิพย์ จันทร์กล้า.....)
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติแผน
(.....นางสาวดาทิติยา โชคกิจมนัสชัย.....)
ผู้อำนวยการเขตสัมพันธวงศ์